

Frågor och svar: Reformprogrammet för Tanzanias lokalförvaltning (Local Government Reform Programme II)

Hur och när upptäcktes oklarheterna?

Misstankarna om oklarheter i programmets ekonomi uppstod i samband med den normala granskningen av ekonomin 2011.

Hur har ärendet retts ut?

Oklarheterna har retts ut i fyra specialrevisioner sedan 2011. Den sista revisionen blev klar i januari 2016.

Hur mycket pengar har missbrukats?

Finlands andel av det belopp som återkrävs är ca 71 000 euro. Finlands andel av hela programmets finansiering var 27,1 procent och på basis av det fastställs den andel som Finland återkräver. Den slutliga summan beror på valutakursen för den tanzaniska shillingen dagen för återbetalningen.

Summan baserar sig på en specialrevision, som Tanzanias nationella revisionsbyrå beställt av revisions- och konsultföretaget PricewaterhouseCoopers, där det framkom att ca 263 000 euro missbrukats. I revisionen granskades räkenskaperna för programmets sista räkenskapsår 2012/2013, men den följde också upp sådant som förblivit öppet i tidigare revisioner.

På vilket sätt hade medlen missbrukats?

De missbrukade medlen avser bland annat anskaffningar som inte budgeterats och allt för höga och ogrundade arvoden.

Vilka åtgärder har vidtagits för att få tillbaka pengarna?

I februari 2013 frystes programmets tillgångar och revisionen fortsatte. 2014 beslutade biståndsgivarna, inklusive Finland, återkräva medel på basis av resultaten av en tredje specialrevision. Efter en fjärde och sista specialrevision justerade biståndsgivarna de summor som skulle återkrävas på basis av revisorns upptäckter. I juni 2016 framskrider återkravet av den nya summan.

Tanzanias administrativa åtgärder och brottsutredningen om de personer som gjort sig skyldiga till missbruket framskrider enligt landets egna lagar och processer.

Hur har Tanzanias förvaltning reagerat på oklarheterna? Vilka konkreta åtgärder har vidtagits?

De tanzaniska myndigheterna har förhållit sig allvarligt till ärendet.

Vid Lokalförvaltningsministeriet har bland annat de tjänstemän som ansvarade för ekonomin fått avgå. Ministeriet utarbetar en handlingsplan för att korrigera de svagheter i verksamheten som möjliggjort missbruket. Lokalförvaltningsministeriet har bytt ut både den högsta ledningen och mellanskiktet.

Tanzanias statsrevisor har samarbetat tätt med specialrevisorerna och biståndsgivarna. Den sista revisionen gjordes som en del av statsrevisorns årliga revisionsrapport. Syftet med samarbetet var också att stärka Tanzanias revisionsverksamhet och lokalförvaltningsministeriets egna revisionsförfaranden.

Landets nya president och administration har sedan hösten 2015 drivit på snabba reformer för att utrota korruptionen och effektivera den offentliga förvaltningen.

Vad har uppnåtts genom programmet för lokalförvaltningen?

De tanzaniska kommunerna har utvecklats under de senaste tio åren som ett resultat av stödet både från den tanzaniska staten och biståndsgivarna. Kommunerna har nu ett större ansvar och de har fått mer medel ut statsbudgeten för att sköta sina uppgifter. Kommunernas förmåga att producera basservice har förbättrats.

Programmet stärkte viktiga funktioner med tanke på tjänsteproduktionen, till exempel kommunernas kapacitet gällande planering och budgetering. Den senaste statsrevisionen visar att verkställandet av budgeten har blivit bättre på lokalt plan, det förekommer färre anmärkningar i samband med revisionen.

Programmets största enskilda resultat är att ett elektroniskt system för ekonomistyrning tagits i bruk i kommunerna. Kommunerna har också fått ett personalförvaltningssystem och det har ordnats utbildningar bland annat i resultatorienterat ledarskap.

Varför användes Tanzanias egna ekonomistyrningssystem för att förvalta programmets medel?

Utvecklingssamarbetets uppgift är att göra sig överflödigt. Programmen ska vara hållbara, vilket betyder att när biståndet upphör ska landet kunna sköta samma uppgifter själv. Det är ett svårt mål att uppnå om landets egna system inte används och på så vis utvecklas. Genom specialrevisionerna har man fått rekommendationer om hur Tanzanias system för ekonomisk

styrning kan organiseras och förbättras. Om rekommendationerna verkställs i sin helhet kan man förebygga motsvarande problem i framtiden.

Utvecklingssamarbete med lokalförvaltningen och kommunerna är avgörande för Tanzanias utveckling. Myndigheternas kapacitet gällande ekonomisk styrning är ofta låg i partnerländerna, vilket innebär risker i verksamheten. De anmärkningar och förbättringsförslag som framkom i specialrevisionen hjälper att utveckla den ekonomiska styrningen vid de här myndigheterna.

När utrikesministeriet planerar projekt utvecklas riskanalysen och riskhanteringen fortlöpande. Man kan inte undgå riskerna, men de kan förutses och kontrolleras i högre grad med hjälp av god planering. Tanzania är inte det enda landet där man är tvungen att hantera denna typ av risker.